

„ Mów dziecku, że jest dobre, że może, że potrafi ”

Janusz Korczak

Dziecko nie uczy się postaw poprzez słowa, uczy się poprzez naśladowanie i poprzez działanie.

Poniżej przedstawiam wybrane propozycje zabaw i ćwiczeń rozwijających sprawność manualną, grafomotorykę, percepcję wzrokową, percepcję słuchową, mowę i myślenie oraz stymulujących rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny dzieci:

1. Ćwiczenie sprawności manualnej, grafomotoryki:

- zabawy konstrukcyjne np. budowanie z klocków;
- przewlekanie sznurka przez otwory;
- wkładanie guzików do skarbonki;
- malowanie całą dłonią dużych powierzchni;
- lepienie z mas plastycznych z dodatkiem kaszy, ryżu itp.;
- zabawy klamerkami/ spinaczami- przenoszenie drobnych elementów, dopinanie;
- dorysowywanie brakujących elementów (np. z: J. Baran, "Terapia zabawą");
- rysowanie pod dyktando;
- wycinanie: dowolne, po linii, cięcie pasków.
- gniecie gąbki, piłeczki;
- wyczuwanie różnych powierzchni, dotykanie, odgadywanie, co jest w woreczku;
- ugniatanie papierowych kul.

2. Ćwiczenia rozwijające i usprawniające percepcję i pamięć wzrokową oraz koordynację wzrokowo- ruchową:

- naśladowanie czynności wykonywanych przez drugą osobę "zabawa w lustro";
- dobieranie par jednakowych przedmiotów, obrazków (układanki typu "Memory");
- wyszukiwanie par obrazków, które do siebie pasują lub tworzą całość (np. pies buda, korona- pień drzewa);
- "czego brakuje?"- zapamiętywanie układu obrazków;
- układanie puzzli;
- zabawy konstrukcyjne wg podanego wzoru;

- porównywanie dwóch podobnych zabawek pod względem cech podobnych i różniących;
- układanie prostych ciągów rytmicznych (dwa elementy np kot, pies, kot, pies..);
- układanie klocków wg określonej zasady, np. koloru;
- odwzorowywanie prostych symboli, znaków oraz szlaczeków;
- wyszukiwanie przedmiotów w najbliższym otoczeniu;
- wskazywanie i rozpoznawanie figur geometrycznych (np. gra „Figuraki”).

3. Ćwiczenia percepcji, pamięci słuchowej i koordynacji słuchowo - ruchowej:

- wystuchiwanie zmian w tempie słyszanych dźwięków (szybko - wolno);
- wystuchiwanie i powtarzanie dźwięków tworzących układy rytmiczne, np. podczas klaskania, tupania;
- rozpoznawanie i przeliczanie dźwięków dochodzących z otoczenia;
- zabawy z instrumentami: bębenek, cymbałki itp.;
- śpiewanie piosenek z jednoczesnym naśladowaniem gestów, powtarzanie rymowanek;
- ćwiczenia słuchu fonematycznego: analizy i syntezy sylabowej, wystuchiwanie głosek w nagłosie i wygłosie,
- rozpoznawanie wytwarzanych dźwięków- głosu i źródła dźwięku, np. szelest gazety, kapanie wody z kranu;
- ilustrowanie dźwięków poprzez różne formy działalności dziecka (np. naśladowanie wiatru, deszczu, burzy za pomocą gniecenia gazety);
- rozpoznawanie osób po głosie ("zgadnij, kto cię woła");
- wystuchiwanie i różnicowanie dźwięków ze względu na ich natężenie (głośno - cicho).

4. Stymulacja rozwoju mowy:

- zachęcanie do mówienia w sytuacjach codziennych;
- wyszukiwanie na obrazkach elementów wskazanych przez dorosłego, powtarzanie nazw oraz prostych zdań np. „chłopiec szuka piłki” itp.;
- wykorzystywanie gestów podczas nauki wierszy i piosenek;
- nazywanie przedmiotów i sytuacji podczas codziennych czynności;
- ćwiczenia dźwiękonaśladowcze, np. naśladowanie odgłosów zwierząt;
- układanie historyjek obrazkowych, opowiadanie treści obrazków;
- gimnastyka języka przed lustrem np. wysuwanie, wsuwanie języka;
- ćwiczenia oddechowe typu: zdmuchiwanie świeczki, dmuchanie na papiererek, piłeczkę itp.

5. Pobudzenie aktywności poznawczej dziecka:

- rozpoznawanie, nazywanie czynności wykonywanych przez dziecko i inne osoby;
- wprowadzanie, utrwalanie nazw kolorów podstawowych i pochodnych;

- wprowadzanie, utrwalanie nazw wybranych owoców, warzyw, zwierząt domowych, leśnych i egzotycznych;
- utrwalanie nazw figur geometrycznych;
 - pobudzenie rozwoju pamięci dowolnej poprzez utrwalanie informacji o sobie;
 - rozwijanie orientacji w schemacie własnego ciała i przestrzeni;
- wprowadzanie nazw aktualnej pory roku i jej cech charakterystycznych;
- rozwijanie umiejętności przeliczania na konkretach w możliwie szerokim zakresie.

6. Budzenie wiary we własne możliwości i umiejętności:

- doskonalenie czynności samoobsługowych, zachęcanie do samodzielnego podejmowania decyzji w zabawie;
- zachęcanie do samodzielnego odkładania rzeczy na miejsce, korzystania z toalety, jedzenia i ubierania;
- docenianie dziecka za najmniejsze nawet postępy, podkreślanie mocnych stron dziecka;
- zabawy i ćwiczenia wynikające z zainteresowań dziecka ("co lubię", "co potrafię");
- rozwijanie sposobu komunikacji werbalnej dziecka.

7. Rozwijanie sfery społeczno- emocjonalnej:

- nauka wygrywania i przegrywania podczas gier typu ściganki, memo itp.;
- ustalanie i przestrzeganie zasad zgodnej i bezpiecznej zabawy;
- zwracanie uwagi na potrzeby innych ludzi, kształtowanie empatii poprzez zabawy naśladowcze typu „lustro”;
- wzbogacanie rysunku postaci ("to jestem ja i tak wyglądam");
- nazywanie różnic i podobieństw między sobą i innymi, np. wszyscy lubimy jeść lody;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania wybranych emocji (zabawy naśladowcze, zabawy mimiczne);
- rozpoznawanie emocji na zdjęciach i symbolach (np. z wyd. Harmonia);
- słuchanie bajeczek terapeutycznych, np. M. Molickiej;
- zabawy w grupie dzieci;
- zabawy tematyczne, np. w dom lub przedszkole.

